

T.C.
ANKARA
4. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/2316

KARAR NO : 2021/1019

DAVACI :SAMUKLAR MOTORLU ARAÇLAR MADENCİLİK SANAYİ VE
TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
VEKİL :AV. BÜLENT GÜL -UETS[16773-77571-53779]
DAVALI :REKABET KURUMU BAĞIMSIZLIK İZMİR/ANKARA
VEKİL :AV. TÜREM ÇAYCI-Aynı yerde.

DAVANIN ÖZETİ :Davacı şirket tarafından, 14.01.2020 tarihli dilekçe ile Brisa Bridgestone Sabancı Lastik San ve Tic. A.Ş.'nin bayileri arasında ayrımcılık yaptığı, bayilerine ürün satışlarında belli oranlarda indirim yapma hakkı vermediği, özellikle filo mü terilerine kendi belirlediği bayilerinde başka bayiler tarafından satış yapılmasını engellediği, lastik kaplama sektöründe faaliyet gösteren bazı şirketlerin yalnızca davacı şirkete satış yaptı ve dolayısıyla bayilerin söz konusu şirketlerden alım yapmadığı iddiasıyla yapmış olduğu şikayetin reddine ve soruşturmanın açılmamasına ilişkin Rekabet Kurulu'nun 24.07.2020 tarih ve 20-35/455-202 sayılı kararının; davaya konu edilen kararın eksik inceleme ve araştırma neticesinde alındığı, şikayete konu olayla ilgili gerekli yardımların sağlanamamasının bildirilmesine rağmen bu konuda davacı şirkete ulaşılmadığı, şikayetli şirketten yaklaşık olarak 6.000.000 TL prim alacağının bulunduğu, davacı şirketin de bayilik yapmasına rağmen diğer bayilere açıkça ayrımcılık yapmak suretiyle mahdur edildiği, kesinlikle filo mü terilerine satış yaptırmadığı, davacı şirkete baskı yaparak davacı şirketin lastik kaplama işini sonlandırmasına sebep olduğu, bölge bayisinde ortak olduğu bir şirketle bu işin yürütülmesini sağladı, tesis edilen işlemin hukuka ve mevzuata aykırı olduğu undan bahisle iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ :Davacı taraf iddialarının gerçeği yansıtmadığı, yapılan şikayet üzerine hazırlanan ilk inceleme raporu doğrultusunda Kurul'un 13.02.2020 tarihli kararı ile önaraştırma yapılmasına karar verildiği, bu karar üzerine de gerek şikayetli şirketi yerinde gerekse davacı şirkete ait bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda önaraştırma raporu hazırlandı, hazırlanan rapor uyarınca da şikayetli şirket hakkında söz konusu iddialara yönelik bir bulgu veya belge bulunamaması nedeniyle soruşturmanın açılmasına yer olmadığına karar verildiği, tesis edilen dava konusu işleminde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek açılan davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLET ADINA

Karar veren Ankara 4. Daire Mahkemesince, dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava, davacı şirket tarafından, 14.01.2020 tarihli dilekçe ile Brisa Bridgestone Sabancı Lastik San ve Tic. A.Ş.'nin bayileri arasında ayrımcılık yaptığı, bayilerine ürün satışlarında belli oranlarda indirim yapma hakkı vermediği, özellikle filo mü terilerine kendi belirlediği bayilerinde başka bayiler tarafından satış yapılmasını engellediği, lastik kaplama sektöründe faaliyet gösteren bazı şirketlerin yalnızca davacı şirkete satış yaptı ve dolayısıyla bayilerin söz konusu şirketlerden alım yapmadığı iddiasıyla yapmış olduğu şikayetin reddine ve soruşturmanın açılmamasına ilişkin Rekabet Kurulu'nun 24.07.2020 tarih ve 20-35/455-202 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde; "Bu Kanunun amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşmalar, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır." hükmüne yer verilmiş, **"Kapsam" başlıklı 2. maddesinde;** Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşmalar, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışların, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemlerin bu Kanun kapsamına girdiği belirtilmiş, **"Tanımlar" kenar başlıklı 3. maddesinde;** "Hâkim Durum", belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teebbüsün, rakipleri ve mü terilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşmalar, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesinde;

T.C.
ANKARA
4. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/2316

KARAR NO : 2021/1019

"Belirli bir mal veya hizmet piyasasında do rudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını ta ıyan veya bu etkiyi do uran yahut do urabilecek nitelikte olan te ebbüsler arası anla malar, uyumlu eylemler ve te ebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle unlardır:...

a) Ticari faaliyet alanına ba ka bir te ebbüsün girmesine do rudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorla tırılmasını amaçlayan eylemler,

d) Rakip te ebbüslerin faaliyetlerinin zorla tırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren te ebbüslerin boykot ya da di er davranı larla piyasa dı na çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,..." hükmüne, "Hakim Durumun Kötüye Kullanılması" **6. maddesinde**; "Bir veya birden fazla te ebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek ba ina yahut ba kaları ile yapaca ı anla malar ya da birlikte davranı lar ile kötüye kullanılması hukuka aykırı ve yasaktır." hükmüne yer verildikten sonra, **anılan maddenin devamında**; "a) Ticari faaliyet alanına ba ka bir te ebbüsün girmesine do rudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorla tırılmasını amaçlayan eylemler, b) E it durumdaki alıcılara aynı ve e it hak, yükümlülükler ve edimler için farklı artlar ileri sürerek, do rudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması, c) Bir mal veya hizmetle birlikte, di er mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı te ebbüsler durumundaki alıcıların talep etti i bir malın veya hizmetin, di er bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından te hiri artına ba lanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satı hâlinde alım satım artlarına ili kin sınırlamalar getirilmesi, d) Belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratmı oldu u finansal, teknolojik ve ticari avantajlardan yararlanarak ba ka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet ko ullarını bozmayı amaçlayan eylemler, e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik geli menin kısıtlanması" **tahdidi olarak** kötüye kullanma halleri arasında sayılmı tır.

Yine, **aynı Kanun'un** "Kurulun Görev ve Yetkileri" ba lıklı **27. maddesinin (a) bendinde**, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukuki i lemler hakkında, ba vuru üzerine veya re'sen inceleme, ara tırma ve soru turma yapmak, bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildi inin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmı olup, **Kanun'un "Önara tırma" ba lıklı 40. maddesinde**; "Kurul, resen veya kendisine intikal eden ba vurular üzerine do rudan soru turma açılmasına ya da soru turma açılmasına gerek olup olmadı mın tespiti için önara tırma yapılmasına karar verir. Önara tırma yapılmasına karar verildi i takdirde Kurul Ba kanı, meslek personeli uzmanlardan bir ya da birkaçını raportör olarak görevlendirir. Önara tırma yapmakla görevlendirilen raportör 30 gün içinde elde etti i bilgileri, her türlü delilleri ve konu hakkındaki görü lerini Kurula yazılı olarak bildirir." hükmüne yer verildi i, **41. maddesi gere ince de**, önara tırma raporu üzerine soru turma açılmasına veya açılmamasına karar verece i, **Kanun'un 43., 44., 45., 46. ve 47. maddelerinde** öngörülen süreç yürütülerek, hakkında soru turma yürütülenin savunması alındıktan sonra Kurul tarafından nihai karar verilece i anla ılmaktadır.

Öte yandan, 23.08.2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan **Rekabet hlallerine li kin Ba vuru Usulüne dair 2012/2 sayılı Tebli in** "Ba vuru, Ba vuru ekli ve artları" ba lıklı 2 nci bölümünün " ekli ve maddi artlar" ba lıklı **5. maddesinin 1. fıkrasında**; Kuruma ba vuruların yazılı olarak yapılmasının esas oldu u, ba vuruların posta aracılı ı ile gönderilebilece i gibi, ahsen de Kuruma teslim edilebilece i, elektronik posta, faks, telefon gibi di er yollarla da ba vuru yapılabilece i, bu tür ba vuruların ihbar olarak de erlendirilece i, sözlü olarak yapılan ba vuruların da, ilgili personel tarafından tutana a ba lanarak ihbar olarak de erlendirilebilece i belirtilmi ; **2. fıkrasında**; ilgili daire ba kanlı ı tarafından yapılacak de erlendirme neticesinde; a) Gerçek ki iler tarafından yapılan ba vurularda ba vuru sahibinin adı ve soyadı, vatandaşlık numarası, adresi ile imzasını, b) Tüzel ki iler tarafından yapılan ba vurularda, tüzel ki inin ticaret ünvanı/i letme adı, adresi, imza sirküleri ile bu sirkülere göre tüzel ki ili i temsil ve ilzama yetkili olanların imzasını, c) Bir temsilci vasıtasıyla yapılacak ba vurularda, temsilcinin yetkili oldu unu gösterir belgenin aslı veya usulüne uygun bir ekilde aslına uygunlu u onanmı örne ini, temsilcinin ve temsil olunan gerçek veya tüzel ki inin adresi ile temsilcinin imzasını, içermedi i anla ilan veya inceleme talebi bulunmayan ba vurular hakkında i lem yapılmamasının esas oldu u kurala ba lanmı olup, **3. fıkrasında**; "Kurumun, yukarıdaki ko ulları ta imamakla birlikte, ciddi oldu unu de erlendirdi i ba vurular hakkında resen i lem ba latabilece i" kuralına, **4. fıkrasında**; " kinci fıkrada sayılan unsurları ta imakla birlikte, iddia olunan ihlale ili kin olarak

T.C.
ANKARA
4. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/2316

KARAR NO : 2021/1019

sadece ihlalin varlığına işaret eden soyut beyanlardan ibaret olan, ihlalin gerçekleşme şekli, yeri ve zamanı ile hakkında inceleme istenen teebbüs veya teebbüs birlikleri hakkında somut bilgi ve/veya belgeleri içermeyen ve Kurul tarafından iddiaların ciddi ve yeterli olarak ortaya konulmadığı değerlendirilen başvurular hakkında işlem yapılmaması esastır." kuralına yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirket tarafından Rekabet Kurumu kayıtlarına 14.01.2020 tarihli şekilde **ba vurusunda özetle;** "

-davacı şirketin 1994-2017 yılları arasında lastik üretimi ve dağıtım alanında faaliyet gösteren BRISA'nın Bursa'da bayiliğini yaptı,

- BRISA'nın 2010 yılından itibaren ilan ettiği primleri eksik hesaplamak suretiyle davacı şirketin hak ettiği primleri ödemediği, prim ödemesine esas verilerinde ise davacıya'a ait bazı faturaların yer almadığı, bu şekilde SAMUKLAR'a ait hesaplanmayan, eksik hesaplanan ve ödenmeyen primler tutarının 6.000.000'den fazla olduğu,

- BRISA'nın Bursa ilinde faaliyet gösteren diğer bayisi Alkam Lojistik Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.'ye (ALKAM) ürün alımlarında SAMUKLAR'a sağlanan indirim oranından daha fazla indirim yapılması, ürün alımlarında davacıya'a tanınan vadeden daha uzun vade tanınması, ürün satışlarında davacıya tanınan indirim yapma oranından çok daha fazla indirim yapma hakkı verilmesi, bayilik süresi boyunca karlıksız yatırım desteği, gider katılım desteği, reklam ve pazarlama desteği vb. adlar altında yüklü tutarlarda ödemeler yapılması, BRISA'ya olan borçlarında vade farkı uygulanmaması ve borçlarının uzun sürelerle ertelenmesi gibi ayrıcalıklar sağlanarak ayrımcılık yapmak suretiyle hakim durumunu kötüye kullandığı ve SAMUKLAR'ın adil rekabet ortamında ticari faaliyet sürdürmesini engellediği,

- BRISA'nın, davacının yürüttüğü lastik kaplama faaliyetini sonlandırmasına sebep olduğu ve ilgili faaliyetin kendi organizasyonu çerçevesinde kurulan ve bölge bayilerinin ortak olduğu Pro-Kap Lastik Kaplama Lojistik Otomotiv San. ve Tic. A.Ş. (PRO-KAP) tarafından yapılmasını sağladığı,

- BRISA'nın bölgedeki diğer bayilerle yaşadığı sorunlar nedeniyle PRO-KAP'a ait hisselerin davacının yetkililerine devredilmesini sağladığı, evrak üzerinde PRO-KAP'ın hisselerinin davacıda olduğu görülse de PRO-KAP'ın yönetim ve kontrolünün fiili olarak BRISA'da olduğu,

- PRO-KAP hisselerinin devralınması amacıyla BRISA'nın davacıya para gönderdiği, ancak bu paranın davacı şirket yetkilisi tarafından çekilerek BRISA'ya iade edilmesine rağmen cari hesapta davacının borçlu olarak gösterildiği ve bu şekilde haksız ve sanal bir borç yaratıldığı, ayrıca davacının 03.02.2020 tarihli açıklamalarında;

- BRISA'nın özellikle filo mü terilerine kendi belirlediği bayilerinde başka bayiler tarafından satın yapılmasını engellediği, sadece kendi belirlediği bayi tarafından filo mü terilerine satın yapılmasını sağlayarak tüm bayilerin filo mü terilerine serbest rekabet kuralları çerçevesinde satın yapmasına engel olduğu,

- BRISA'nın bünyesine kattığı ve lastik kaplama hammaddesi üretimi yapan Bandag markası ile lastik kaplama hammaddelerini, perde arkasında sahibi olduğu ve fiilen kontrol ettiği PRO-KAP'a sattığı; PRO-KAP'ın ürettiği tüm kaplama lastik ürünlerini yalnızca BRISA'nın satın aldığı, böylece BRISA'nın kaplama lastik piyasasına hâkim olduğu ve tek satıcı olarak piyasaya ve bayilerine söz konusu ürünleri sattığı,

- BRISA'nın Bursa ili için yukarıda özetlenen sistemi; Kayseri'de faaliyet gösteren Pro-Kap Kayseri Lastik Kaplama Lojistik Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti. (PRO-KAP KAYSERİ), Denizli'de faaliyet gösteren Pro-Kap Ege Lastik Kaplama Lojistik Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti. (PRO-KAP DENİZLİ), İstanbul'da faaliyet gösteren Pro-Kap Asya Lastik Kaplama Lojistik Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti. (PRO-KAP STANBUL), Kocaeli'de faaliyet gösteren SB Lastik Kaplama Lojistik Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti. (SB) üzerinden de yaparak, Türkiye'de lastik kaplama piyasasını kontrolü altına aldığı, tek satıcı olmak suretiyle piyasaya hakim olduğu; bu suretle bayilerin PRO-KAP'tan ve yukarıda sayılan diğer şirketlerden kaplama lastik satın alamamaları nedeniyle BRISA'dan kaplama lastik almak zorunda kaldıkları" iddiası yapılacak inceleme neticesinde Türk Telekom hakkında yıkıcı ve dilayıcı fiyat uygulayarak rekabeti sınırladığı gerekçesiyle soru turma başlatılması ile Türk Telekom hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında gerekli yaptırımların uygulanmasının talep edildiği, anılan iddialar üzerine 4054 sayılı Kanunun 40. maddesi kapsamında başlatılan ön ara tırma sonucunda düzenlenen ön ara tırma raporu sonucunda "başvuru konu iddialara yönelik herhangi bir bulgu veya tespiti ulaşılamaması sebebiyle 4054 Sayılı Kanunun 41. Maddesi uyarınca Brisa Bridgestone Sabancı Lastik San ve Tic A.Ş. hakkında soru turma

T.C.
ANKARA
4. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/2316

KARAR NO : 2021/1019

açılmasına yer olmadığı sonuç ve kanaatine ula ılmı tır" ekinde görü ü bildirdi i, görü do rultusunda kurumca Brisa Bridgestone Sabancı Lastik San ve Tic A. hakkında yapılan ikayetin reddine ve soru turma açılmamasına karar verilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

Yukarıda metnine yer verilen mevzuat hükümlerinin de erlendirilmesinden, Rekabet Kurulu'nca; ihbar, ikayet veya re'sen ba ka kaynaklardan ö rendi i bir hakim durumun kötüye kullanılması eylemi hakkında ya do rudan soru turma açılmasına ya da soru turma açmaya gerek olup olmadığı nı anlamak için önara tırma yapılmasına karar verece i, soru turma açmaya karar vermesi halinde tarafları bu durumdan haberdar edece i, böylece yazılı iddia ve savunmaların ileri sürülmesi a amasına gelinece i, daha sonra taraflarca talep edilmesi halinde ya da Kurul'ca re'sen sözlü savunma toplantısı yapılmasından sonra, nihaî karar a amasına gelinece i hususları Kanun'da ayrıntılı olarak düzenlenmi tir.

Uyu mazlıkta; davacı irket tarafından Brisa Bridgestone Sabancı Lastik San ve Tic A. hakkında yapılan ikayete konu iddialarla ilgili ikayete konu irket merkezinde ön inceleme yapılarak, gerek davacı irket gerekse davacı irketin dilekçesinde belirtmi oldu u iddiaya konu irketlerle ilgili yapılan inceleme sonucunda; davacı irkete kar ı ayrımcılık yapıldı ına ili kin olayın iddia boyutunda kaldı ı, ikayete konu Alkam firması ile davacı irket de erlendirildi inde bayilerin alım adetleri ve satım tutarlarına ba lı olarak Alkam firmasının davacı irketten fazla alım ve satım gerçekle tirdi i dolayısıyla prim ve indirim hak kazanmasının do ru oldu u, bayilerin ürün satı larında indirim yapması konusunda davacı irkete ayrımcılık yapıldı ı bu hakkın di er bayilere fazla tanındı ı iddiasına yönelik, ikayet edilen irketin bayilerin uygulayaca ı fiyatlara ili kin bir belirlemenin olmadığı , bayilik sözleşmesinde de böyle bir düzenlemeye yer verilmedi i, bu konuda takdirin bayilere bırakıldı ı dolayısıyla davacının bu iddiasının da ispatlanamadı ı, Filo mü terilerine satı yapılmasına izin verilmedi i iddiasına ili kin, Brisanın sunmu oldu u satı listesinde hem ikayetli irketin hem de davacı irketin filo mü terilerine satı yaptı ının ortaya konuldu u, Pro-Kap ve bu irketin ubelerinin sadece Brisaya satı yaptıkları ve Brisanın da tek satıcı oldu una ili kin iddia yönünden ise; bu ubeler tarafından Brisaya kaplama lastik satı ının yapılmadı ı, Brisanın bu firmalara Franchise kapsamında malzeme tedariki yaptı ı, alım ya da satım yapmadı ı, kaplama malzeme pazarından yakla ık %19,1 gibi tahmini bir oranda paya sahip olması nedeniyle pazara hakim oldu u ve pazarı yönetti i iddiasının gerçe i yansıtmadı ının, davacı irket iddialarına ili kin detaylı inceleme ve ara tırma sonucunda bu iddialarının ikayete konu irketçe i lendi ine yönelik herhangi bir bulgu veya tespit bulunmadı ının ortaya konulmu oldu unun görülmesi kar ısında; davacı irket tarafından yapılan ikayet ba vurusu üzerine Brisa Bridgestone Sabancı Lastik San ve Tic A. hakkında ikayetin reddine ve soru turma açılmamasına ili kin Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadı ı sonucuna varınmı tır

Açıklanan nedenlerle **davanın reddine**, a a ıda dökümü yapılan 141,60 TL yargılama giderinin davacı taraf üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 2.040,00 TL vekalet ücretinin davacı tarafından davalı idareye verilmesine, artan posta avansının talep edilmesi halinde derhal, aksi takdirde karar kesinle tikten sonra re'sen Mahkememizce davacı tarafa iadesine, kararın tebli ini izleyen günden itibaren otuz (30) gün içerisinde **Ankara Bölge dare Mahkemesi** nezdinde **istinaf** yolu açık olmak üzere 10/06/2021 tarihinde oybirli iyle karar verildi.

Ba kan	Üye	Üye
MAHMUT BUDUNO LU	DUR SUN YALÇIN	FARUK KÖKSAL
38006	195239	251761

YARGILAMA G DERLER		:
Ba vurma Harcı	:	54,40 TL
Karar Harcı	:	54,40 TL
Vekalet Harcı	:	7,80 TL
Posta Gideri	:	25,00 TL
TOPLAM	:	141,60 TL